

hře má ráz trvalosti a že se projevuje jeho sklon k lehkomyšlnému zacházení majetkem, dovolateli ani nepatřícím, nýbrž věnovaným vzhledem ku právní povaze věna stabilisaci finanční rovnováhy jeho rodiny. Hraje-li hráč již jen proto, by vyrovnal hrou zaviněné a nepodkryté ztráty, neprojevuje tím, že se dal poučiti nebezpečností hry, nýbrž je to důkazem utkvělosti falešných představ. Pak zajisté lze již mluvit o naruživosti, a to nebezpečné naruživosti, poněvadž takové počínání dává v sázku nejen peníze, nýbrž i celou existenci rodiny. To již se projevuje jako vadnost povahy, nepočítající, že tento způsob sanace může selhat a že pak musí nevyhnutelně nastati neselhávající způsob sanace, totiž uhrazení dluhu z pravidelných příjmů, jimiž rodina disponuje. Rozlišuje-li dovolatel do jisté míry mezi svým vlastním dluhem 45.000 Kč a mezi poškozeností žalobkynina majetku, není to zcela případné, poněvadž ztenčení také jeho příjmů služebních, z nichž taková škoda může býti jedině kryta, je zkázonosným pro celou rodinu, zvláště, je-li správným jiné tvrzení dovolatelovo, že rodina nevystačila s normálními příjmy, že již 20.000 Kč musilo býti dosazeno na domácnost z manželčina jmění. Dospívá tedy dovolací soud k tomu, že jest opodstatněn rozvodový důvod nepořádného způsobu života a tím zaviněného hlubokého rozvratu manželství, takže na manželích nelze spravedlivě požadovati, by setrvali v manželském společenství — hlubokého rozvratu manželského proto, poněvadž dovolatelovým jednáním zasažena byla průměrná míra hospodářského blahobytu jeho rodiny a tím ohrožena byl nejen klidná existence manželské pospolitosti, nýbrž i ohrožena byla samotná podstata manželského soužití po mravní stránce, poněvadž manžel takto jednající přirozeně musel pozbyti důvěry manželčiny.

Čís. 5486.

Společenstva dle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Obsahoval-li protokol o valné hromadě společenstva pouze zápis, že se valná hromada v určitém směru usnesla a soud neměl jinak pochybnosti o správném postupu, nemůže z úřední povinnosti žádati výkaz, že bylo vyhověno všem podmínkám správného usnášení se. Zjišťuje-li však protokol také tyto okolnosti a je-li z něho zjevno, že se usnesení nestalo řádně, musí soud k těmto vadám přihlížeti.

Ustanovení stanov, že dozorčí rada se volí prostou (relativní) většinou hlasů, nepřiči se zákonu ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Výkon volby neoprávněnou osobou jest bez významu, neměl-li vlivu na výsledek volby.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, R I 935/25.)

Opověď společenstva k rejstříku, že předsedou byl na valné hromadě zvolen Antonín R., nevzal rejstříkový soud na vědomí, nýbrž vrátil ji s tím, by ředitelstvo ihned svolalo novou valnou hromadu, na ní volbu členů ředitelstva a dozorčí rady znovu provedlo a výsledek do čtyř neděl soudu oznámilo. Důvod: Jak šetřením zjištěno, súčasnil se hlasování při volbách nečlen Jaroslav H., který dle sdělení ředitelstva členem společenstva ani není, a neměl býti proto připuštěn k volbě.

Následkem toho usnesení valné hromady ze dne 26. dubna 1925 sta'lo se neplatným, bylo proto zrušeno ohledně volby Antonína R-a a nařízeno, jak shora uvedeno. Ostatně tím, že z ostatních členů ředitelstva i dozorčí rady, náhradníků i revisorů účtů nikdo nedosáhl nadpoloviční většiny, jeví se nové svolání valné hromady stejně nutným. R e k u r s n í s o u d změnil napadené usnesení v ten rozum, že změnil příkaz, by v nové valné hromadě byla znovu vykonána volba členů ředitelstva a dozorčí rady, v ten rozum, že na nové valné hromadě má býti konána volba členů ředitelstva vyjma předsedy Antonína R-a, jehož opětnou volbu vzal na vědomí. D ů v o d y: Rejstříkový soud jako takový vykonává vliv na družstva potud, pokud jde o zápisy do společenstevního rejstříku (ku př. §§ 8, 9, 10, 11, 16, 40 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák.) a dále v případech v zákoně výslovně výtčených (na př. §§ 87, 29 odstavec třetí, 70 cit. zák. ze dne 10. června 1903 čís. 133 ř. zák.). Při zkoumání opovědi jest se řídit dle řu 18 min. nařízení ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. zák. a zvláště při vedení rejstříku platí zásady nesporného řízení (§ 7 cit. nař. min.). Posuzuje-li se případ tohoto rekursu dle těchto všeobecných zásad, jest patrné, že rekurs jest odůvodněným. Dle výkazů opovědi ze dne 22. května 1925účastnilo se valné hromady dne 26. dubna 1925 408 členů, bylo odevzdáno 407 hlasů, z nich připadlo 405 na opětnou volbu představenstva předsedy Antonína R-a. Rejstříkový soud zabýval se případem volení Jaroslavem H-ou a nepřihlížel k ostatním případům v oznámení členů družstva uvedeném o dvojí volbě za společenstvo pekařů, volbě Jana K-a též za jeho tchyni Barboru R-ovou. Avšak, i kdyby se vzal nejnepříznivější případ volby v těchto všech případech, odpadly by tím pouze 3 hlasy, takže by pak zbyly pro shora uvedeného 404 hlasy, tedy daleko více, než vyžaduje čl. 15 stanov. Není tedy správným názor soudu rejstříkového, že následkem neoprávněné volby Jaroslavem H-ou usnesení valné hromady se ruší ohledně zvolení Antonína R-a, vždyť tím, že tento člen ředitelstva obdržel tak značnou většinu volební, nabyl dle stanov práva na členství v ředitelství, pokud se týče na předsednictví v představenstvu (ředitelstvu) a nemůže v tomto právu a zejména ne cestou nespornou býti zkrácen. Rovněž nesprávným jest náhled rejstříkového soudu o nutnosti nové volby do dozorčí rady, vždyť ku její zvolení nevyžaduje se v stanovách absolutní většina, nýbrž stačí relativní (prostá) většina hlasů (čl. 16 stanov) a nad to volby do dozorčí rady ani nejsou předmětem opovědi ku zápisu do společenstevního rejstříku. Proto schází důvod ku zakročení rejstříkového soudu na novou volbu do dozorčí rady.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nemůže býti pochybnosti, že jest rejstříkový soud se zřetelem k ustanovení řu 24 nařízení ze dne 24. června 1903 čís. 134 ř. zák. a řu 2 a 9 zákona ze dne 10. června 1903 č. 133 ř. zák. nejen oprávněn, nýbrž i povinen, aby k revisní zprávě, vytýkající závady, k tomu působil, by byly společenstvem zachovávány předpisy zákona i stanov, tudíž také, by jich bylo dbáno při volbách činovníků. Nelze však přehlédnouti, že dle řu 18 nařízení ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. zák. při opovědi

usnesení valné hromady k zápisu do společenstevního rejstříku stačí k průkazu tohoto usnesení — pokud stanovy nenařizují jinak — předložení opisu protokolu o valné hromadě, náležitě ověřeného. Obsahoval-li by tento protokol pouze zápis, že se valná hromada v určitém směru usnesla a soud jinak o správném postupu neměl pochybností, nemohl by z moci úřední žádati výkaz, že bylo vyhověno všem podmínkám správného usnášení se (na př. že byla valná hromada řádně svolána, zda byla k usnášení způsobilou, jaký byl poměr hlasů atd.). Zjišťuje-li však protokol také tyto okolnosti a je-li z něho zjevno, že nebylo postupováno dle stanov neb zákona, na př., že se k usnesení nedostávalo předepsaného počtu hlasů (většina relativní místo absolutní neb dvoutřetinové), pak ovšem musí soud k těmto vadám přihlížeti a dle toho s opovědí naložiti, po případě naříditi čeho třeba, aby bylo zákonu (stanovám) vyhověno. Pokud jde předem o volbu dozorčí rady, nařizují stanovy v čl. 16, že valná hromada volí dozorčí radu prostou, tedy relativní většinou hlasů, což se nepřičí zákonu, neboť § 33 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák., k němuž rekurenti poukazují, připouští výslovně odchylky od předpisu zákona, dle něhož se valná hromada usnáší absolutní většinou hlasů. Bylo tedy při volbě dozorčí rady postupováno přesně dle stanov a ne proti zákonu. Co do nepřistojností při volbách, totiž že volil nečlen Jaroslav H., že za společenstvo pekařů prý byla vykonána volba dvakrát a že předseda dozorčí rady H. zapsal do listiny přítomných jméno své tchyně R-ové, která to sice nepopírá, ale tvrdí, že se vlastní volby účastnila osobně, poukázal již rekursní soud správně k tomu, že by v nejpříznivějším případě šlo o neplatnost tří hlasů, které na výsledek volby Antonína R-a za člena ředitelstva (představenstva) neměly prážádného vlivu. Totéž platí dle výsledku hlasování i co do volby dozorčí rady, náhradníků a revisora účtů. Nevhodnost místnosti mohla sice působiti na jednání rušivě, není však nikterak prokázáno, že by byla volby znemožnila a připustili stěžovatelé sami, že se členstvo do místnosti za účelem odevzdání hlasovacího lístku dostalo, tedy volbu vykonalo.

Čís. 5487.

Pro způsobilost, býti stranou, jest podstatno pouze, zda jde o právní podmět, jenž jest schopen míti vlastní jmění jako soubor práv a závazků, nepodstatno však, zda dotyčný podmět může svými právy a závazky volně nakládati, či zda jest ve správě jmění více méně obmezen dozorčí činností jiného právního podmětu.

Stranou mohou býti i ústavy. Jest jím též »Z e m s k á škola gobelinová a kobercová ve Valašském Meziříčí.«

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, R I 937/25.)

Zemská škola gobelinová a kobercová ve Valašském Meziříčí domáhala se na žalovaném zaplacení za dodaný koberec. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** zrušil